

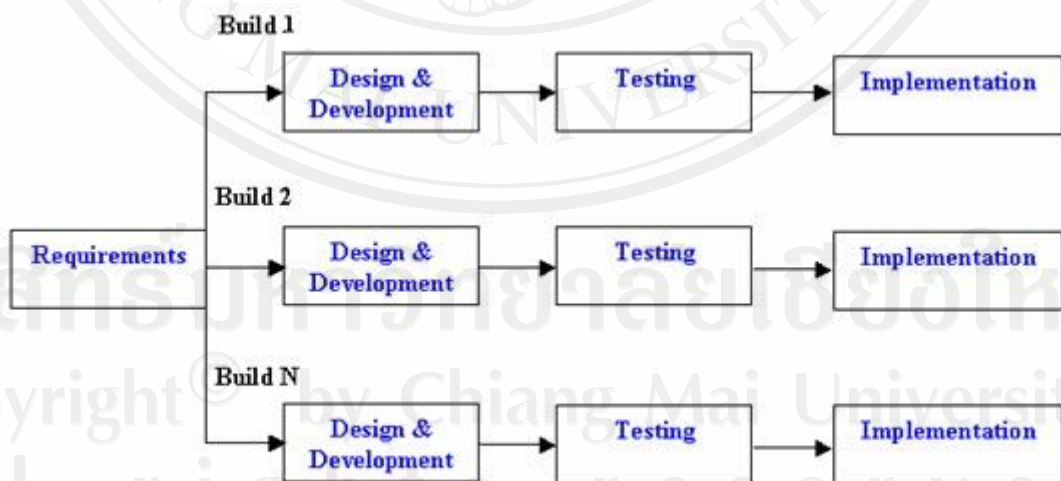
บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษาวิจัยของระบบการจัดซื้อจัดจ้างแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้ทฤษฎีกระบวนการวิเคราะห์ตามลำดับชั้น: กรณีศึกษาโรงงานผู้ผลิตขวดพลาสติกแห่งหนึ่ง มีการศึกษาโดยอาศัยแบบจำลองในการพัฒนาซอฟต์แวร์แบบจำลองค่อยๆเพิ่มขึ้น โดยมีการแบ่งระบบในขอบเขตของการค้นคว้าอิสระออกเป็น 5 ส่วน ดังต่อไปนี้ คือ

- 1) ส่วนที่ 1 คือ การออกไปขอซื้อจากหน่วยงานที่ต้องการซื้อวัตถุดิบ
- 2) ส่วนที่ 2 คือ การตรวจสอบและส่งเรื่องไปขอซื้อ จากฝ่ายจัดซื้อ
- 3) ส่วนที่ 3 คือ การอนุมัติไปขอซื้อ จากผู้จัดการโรงงาน
- 4) ส่วนที่ 4 คือ การเสนอราคาวัตถุดิบจากผู้ขาย
- 5) ส่วนที่ 5 คือ การคัดเลือกผู้ขายโดยใช้ทฤษฎีกระบวนการวิเคราะห์ตามลำดับชั้น

ทั้งนี้ในการศึกษาวิจัยระบบการจัดซื้อจัดจ้างแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้ทฤษฎีกระบวนการวิเคราะห์ตามลำดับชั้น: กรณีศึกษาโรงงานผู้ผลิตขวดพลาสติกแห่งหนึ่ง แต่ละส่วนได้มีประยุกต์จากแบบจำลองแบบค่อยๆเพิ่มขึ้น โดยรายละเอียดของการศึกษาวิจัยในแต่ละขั้นตอนจำแนกออกเป็น 5 ขั้นตอนหลัก ตามความเหมาะสม ดังต่อไปนี้

Incremental Life Cycle Model

รูปที่ 3.1 แสดงแผนภาพของการพัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้ทฤษฎีกระบวนการวิเคราะห์ตามลำดับชั้น: กรณีศึกษาโรงงานผู้ผลิตขวดพลาสติกแห่งหนึ่ง

3.1 การศึกษาค้นคว้า การสกัดความต้องการ และวิเคราะห์ความต้องการของลูกค้า

การสกัดความต้องการในเบื้องต้นได้กระทำพร้อมกันทั้ง 5 ส่วน โดยมีวิธีการศึกษา ดังนี้

- ศึกษา ค้นคว้าและทำความเข้าใจข้อมูลพื้นฐานของผู้ถูกสัมภาษณ์ และลักษณะขององค์กรหรือหน่วยงาน จากเอกสารต่างๆ ของลูกค้า ฯลฯ อย่างละเอียดเพื่อที่จะได้เป็นความรู้เบื้องต้น ในการนำมาใช้ในการพูดคุยและการสัมภาษณ์ ทำให้สามารถลดเวลาในการป้อนคำถามที่เกี่ยวกับลักษณะงานโดยทั่วไป จะช่วยให้การสัมภาษณ์สมบูรณ์ขึ้น
- ผู้จัดการ โครงการเป็นผู้ออกแบบ กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน และวางแผนในการสัมภาษณ์ กำหนดโครงสร้างและรูปแบบของคำถาม โดยใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์
- การกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ ได้แก่ พนักงานที่จะเป็นผู้ใช้ระบบ ผู้จัดการขององค์กรที่เข้าใจธุรกิจของบริษัทและระบบงานที่เกี่ยวข้องกับงานการวิเคราะห์ห้มมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างนักทอ่งที่ขยเป้าหมาย
- การเตรียมสัมภาษณ์ โดยนัดกับผู้ถูกสัมภาษณ์ล่วงหน้า เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์มีเวลาเตรียมตัวในหัวข้อและรายละเอียดในการให้สัมภาษณ์
- ประชุมผู้เกี่ยวข้องในทีมพัฒนาเพื่อรวบรวม และสรุปเนื้อหาสาระที่ได้จากการสัมภาษณ์

3.2 การวางแผน

ในการวางแผนการพัฒนาซอฟต์แวร์ได้ใช้แบบจำลองค่อยเพิ่มขึ้นในการพัฒนา โดยแบ่งระบบออกเป็น 5 ส่วนดังกล่าวข้างต้น

วางแผนการดำเนินโครงการและขอบเขตของงานตามความต้องการของผู้ใช้งาน โดยวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการพัฒนาระบบในด้านธุรกิจ และด้านเทคนิค จากผู้ใช้ จากนั้นนำผลการวิเคราะห์มาพัฒนาแผนการดำเนินงาน เพื่อเสนอรายละเอียดของงานวิจัย

วางแผนการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลง เป็นขั้นตอนสำคัญซึ่งในทุกๆ กระบวนการย่อมมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่เสมอ โดยเฉพาะเรื่องขอความต้องการของผู้ใช้ ดังนั้น เมื่อมีการร้องขอการเปลี่ยนแปลงใดๆ จะต้องมีการบันทึก เสนออนุมัติ และมีเอกสารประกอบการปฏิบัติงานในทุกขั้นตอนอย่างเหมาะสม

วางแผนการบริหาร โครงร่างซอฟต์แวร์ เป็นขั้นตอนที่ทำความเข้าใจกับการพัฒนาซอฟต์แวร์เนื่องจากการประกันคุณภาพซอฟต์แวร์ทุกขั้นตอน และสามารถนำเอาผลการบริหาร โครงร่างซอฟต์แวร์ไปอ้างอิงกับการทำเอกสารคุณภาพซอฟต์แวร์ไทย (TQS) ได้อีกด้วย

3.3 การวิเคราะห์และออกแบบระบบตามทฤษฎีและมาตรฐานที่กำหนดไว้

3.3.1 การออกแบบฟอร์มและรายงาน (Form/Report Design)

สำหรับส่วนของฟอร์มและรายงานที่ผู้ใช้ต้องการใช้ มีการออกแบบโดยนักวิเคราะห์ระบบจะดำเนินการพร้อมกับการรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนการวิเคราะห์ระบบ โดยอาจอาศัยคำถาม อาทิ

- ใครเป็นผู้ใช้แบบฟอร์มและรายงานประเภทใด
- วัตถุประสงค์ในการใช้งานแบบฟอร์มและรายงานแต่ละประเภท
- แบบฟอร์มและรายงานจะถูกนำไปใช้เมื่อใด ที่ใด และส่งต่อไปยังฝ่ายใด
- ผู้ใช้ที่ต้องการแบบฟอร์มและรายงานมีจำนวนเท่าใด

3.3.2 การออกแบบส่วนประสานงานกับผู้ใช้ โดยการเลือกรูปแบบการโต้ตอบกับผู้ใช้ และออกแบบลักษณะการจัดวางและองค์ประกอบต่างๆ บนจอภาพ

3.3.3 การออกแบบจำลองความต้องการเชิงวัตถุด้วยยูเอ็มแอล (UML) โดยใช้แผนภาพยูสเคสไดอะแกรม (Use Case Diagram) และแผนผังกิจกรรม (Activity Diagram) ตามความเหมาะสม ออกแบบชุดทดสอบ (Test Case Design) ขั้นตอนนี้จะทำการออกแบบ โดยให้สอดคล้องกับการทดสอบแบบหน่วย (Unit Test) และใช้การทดสอบแบบรวมหน่วย (Integration Test) ในการทดสอบระบบ

3.4 การพัฒนาระบบ (System Implementation)

3.4.1 พัฒนาโปรแกรมให้ได้ตามข้อกำหนดที่ได้ออกแบบไว้ ติดตั้งซอฟต์แวร์ จนสามารถใช้งานได้ ขั้นตอนนี้เน้นการพัฒนาซอฟต์แวร์โดยอาศัยแบบจำลองในการพัฒนาซอฟต์แวร์แบบจำลองค่อยเพิ่มขึ้น

3.4.2 พัฒนาเอกสารต่าง ๆ ที่อยู่ในส่วนของมาตรฐานซอฟต์แวร์ไทย (TQS) ในระดับ ที่ได้วางแผนไว้ ซึ่งได้กำหนดไว้ทั้ง 15 กิจกรรม

3.5 การทดสอบโปรแกรม (Testing)

หลังจากการพัฒนาในส่วนแรก (1st Increment) ของระบบจะต้องทำการทดสอบในหน่วยย่อยที่สุด (Unit Test) และทดสอบในระดับหน่วยย่อยของส่วนต่อไปเมื่อการพัฒนาเสร็จสิ้น และทำการทดสอบแบบเพิ่มโมดูล (Integration Test) แบบบนลงล่าง (Top-Down Approach) เมื่อทำการประกอบระบบส่วนที่พัฒนาเสร็จเข้ากับส่วนก่อนหน้า

หลังจากนั้นทำการทดสอบการยอมรับจากผู้ใช้ (Acceptance Test) เป็นลำดับสุดท้าย โดยอาศัยการเปรียบเทียบโคแอดแกรมที่ได้ออกแบบไว้ พร้อมทั้งพิจารณาด้วยแบบสอบถามการยอมรับของผู้ใช้ ว่าระบบนั้นตรงตามความต้องการหรือไม่